

NEVŞEHİR İL İSTİŞARE TOPLANTISI SONUÇ BİLDİRİSİ

Kurumumuz, 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "İstişare komisyonu ve istişare toplantıları" başlıklı 22'nci maddesinde yer alan "Kurum, insan hakları sorunlarını tartışmak ve insan hakları konularında bilgi ve görüş alışverişinde bulunmak amacıyla, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, sendikalar, sosyal ve mesleki kuruluşlar, yükseköğretim kurumları, basın ve yayın kuruluşları, araştırmacılar ve ilgili diğer kişi, kurum ve kuruluşların katılımıyla merkezde ve illerde istişare toplantıları gerçekleştirir." hükmü kapsamında istişare toplantıları gerçekleştirmekle görevlendirilmiştir. Bu kapsamda 22.05.2024 tarihinde Kurumumuz tarafından, Nevşehir İlinde İl İnsan Hakları İstişare Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya; Nevşehir'de yer alan kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, sendikalar, sosyal ve mesleki kuruluşlar, yükseköğretim kurumları, basın ve yayın kuruluşları ile, ilgili diğer kişi, kurum ve kuruluşlardan temsilciler ve araştırmacılar katılım göstermiştir.

İnsan hakları sorunlarının tartışılması ve insan hakları konularında bilgi ve görüş alışverişinde bulunulması amacıyla düzenlenen toplantıda:

- ▶ İnsan hakları alanındaki yasal düzenlemelerin kapsamlı ve yeterli olduğu; ancak bu yasaların uygulamada tam olarak hayata geçirilemediği ve toplumsal düzeyde içselleştirilemediği, yasal hakların korunması ve geliştirilmesi ve insan hakları alanındaki kazanımların günlük yaşamda da karşılık bulabilmesi için yürütülecek etkin kamu politikalarına ihtiyaç olduğu,
- ▶ İnsan hakları eğitimlerinde kişilerin haklara sahip olmalarının yanı sıra sorumluluklar da taşıdıklarının yeterince vurgulanmadığı, söz konusu eğitimlerde haklar ve sorumlulukların bir bütün olarak ele alınması ve bireylere başkalarının haklarının korunmasının da kendilerinin birer sorumluluğu olduğunun öğretilmesi gerektiği,
- ▶ Kamu kurumlarının, vatandaşlar ve sivil toplum kuruluşları tarafından dile getirilen sorunlara yanıt verme ve çözüm üretme noktasında her zaman hızlı hareket edemediği, bu kapsamda özellikle sorunların iletilmesinden sonra geri dönüş sürelerinin uzunluğu nedeniyle bazı gecikme ve aksaklıkların yaşandığı, bu nedenle bürokratik süreçlerin hızlandırılması ve geri bildirim mekanizmalarının etkinliğinin artırılmasının oldukça önem taşıdığı,
- ▶ Liyakat ve ehliyete dayalı şeffaf bir sistemin tüm kamu kurumlarında sağlanmasının önemli olduğu, özellikle gençlerin ülkeye olan güvenini ve umudunu kaybetmemesi için, işe alımlarda ayrımcılığın önlenmesi ve liyakatin esas alınması gerektiği,

► Bazı sektörlerde geçici koruma statüsündeki yabancıların yoğun olarak düşük ücretlerle çalıştırılması nedeniyle iş bulma olanaklarına erişimde güçlüklerle karşılaştığı, bu sebeple yabancıların çalışma koşulları ve ücretlerinin denetlenmesi ve vatandaşların işgücü piyasasında korunması amacıyla gerekli tedbirlerin alınması gerektiği,

► Suriyeli öğrencilerin dil engeli nedeniyle eğitim hayatında zorluklarla karşılaştığı, bu durumun kendi gelişimlerini ve eğitim sürecini olumsuz yönde etkileyebildiği, Suriyeli çocukların okula ve sosyal hayata uyumlarını hızlandırmak ve Türk eğitim sistemine entegrasyonlarını sağlamak için, öncelikle Türkçe dil eğitimine ağırlık verilmesi gerektiği,

► Bazı okullarda Suriyeli öğrencilerin, dengeli bir şekilde dağıtılmak yerine yoğun bir biçimde belirli sınıflara yerleştirildiği, bu nedenle okullardaki bazı sınıfların çoğunluğunu Suriyeli öğrencilerin oluşturduğu, bu uygulamanın bir ayrımcılık teşkil ettiği ve söz konusu sınıflardaki öğrenciler açısından çeşitli sorunlara yol açtığı,

► Engelli bireylerin yeteneklerini keşfedebilecekleri ve geliştirebilecekleri ücretsiz kurs ve atölye çalışmalarının yaygınlaştırılmasına ihtiyaç olduğu, bu tür çalışmaların, STK'lar, belediyeler ve kamu kurumları arasında etkin bir işbirliği ile ülke genelinde sürdürülmesinin engelli bireylerin toplumsal hayata katılımlarını kolaylaştıracağı,

► Zihinsel engelli bireylerin kaldığı bakım merkezleri ile eğitim aldıkları tüm kurumlarda güvenlik kameralarının bulunması gerektiği, bu kişilerin karşılaştıkları olumsuz durumlarda kendilerini ifade etmekte zorlanabileceği, bu noktada kameraların caydırıcı bir rol oynayabileceği ve olası şiddet ve istismar vakalarının önüne geçebileceği,

► Engelli bireylerin ulaşım ve erişilebilirlik sorunları nedeniyle insan haklarına herkesle eşit şekilde erişemediği, kamu kurumlarına ait binalar da dâhil olmak üzere birçok binanın engelli bireyler için erişilebilir olmadığı

► Kaldırımlarda yer alan engeller ve kaldırımların araçlar veya esnaf tarafından işgal edilmesi sebebiyle tekerlekli sandalye ve akülü araç kullanan ortopedik engelliler ile baston kullanan görme engelli bireylerin bağımsız bir şekilde hareket etmekte zorlandığı,

► Nevşehir'deki belediye otobüsü sayısının yetersiz olduğu, ulaşım için tek seçenek olan dolmuşların ise engelli erişimine uygun olmaması nedeniyle engellilerin bu araçları kullanmakta sıkıntı yaşadığı, bunun yanı sıra dolmuş şoförlerinin engelli ve yaşlıların insan onurunu zedeleyebilecek davranışlar sergileyebildiği, bu nedenle dolmuş şoförlerine yönelik farkındalık eğitimleri verilmesi, ulaşımında farklı alternatiflerin sağlanması ve engelli erişimine uygun toplu taşıma araç sayısının artırılması gerektiği,

► Nevşehir'in engelsiz bir şehir olabilmesi için altyapı düzenlemelerine ihtiyaç duyulduğu, üst geçitlerin engelli vatandaşlar için erişilebilir olmadığı, bu sebeple üst geçitler yerine altgeçitlerin sayısının artırılmasının engelli vatandaşların şehir içi ulaşımını kolaylaştıracağı,

- ▶ Engelli bireylere yönelik ayrımcı tutum ve davranışların önlenmesinin toplumsal farkındalığın artırılması ile mümkün olabileceği, bu amaçla tüm eğitim kademelerinde engellilik hakkında bilgi ve bilinç oluşturmaya yönelik eğitim içeriklerinin ve farkındalık çalışmaları düzenlenmesinin önem arz ettiği,
- ▶ Nevşehir'deki kültürel ve sanatsal imkânların yeterli olmadığı, üniversite bünyesinde bir sanat atölyesinin bulunmadığı, belediyenin de sanatla ilgili yeterli atölye imkânlarına sahip olmadığı, Nevşehir'in kültür ve sanat alanındaki imkânlarının geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi gereksiniminin söz konusu olduğu,
- ▶ Şehirde uyuşturucu kullanımının gün geçtikçe arttığı, bu durumun önlenmesi için şehir genelinde uyuşturucu ile mücadele çalışmalarının etkinleştirilmesine ve uyuşturucu madde giriş yollarının tespit edilerek önleyici tedbirlerin alınmasına ihtiyaç olduğu,
- ▶ Başörtüsü yasağı kaldırılmış olmasına rağmen, başörtülü çalışan kadınların zaman zaman ayrımcılığa uğrayabildiği, bu nedenle söz konusu ayrımcılığın önlenmesine yönelik anayasal bir güvence sağlanmasının faydalı olacağı,
- ▶ Özellikle Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindeki bazı belediyelerin şehit ve gazi yakınlarını işten çıkarma gibi bir uygulamaya gittiği, konuyla ilgili olarak, şehit ve gazi yakınlarının temel haklarının korunmasının önem arz ettiği,

hususları gündeme gelmiştir.

Kurumumuz tarafından anılan toplantıda dile getirilen görüşler ve talepler bundan sonraki gerçekleştirilecek faaliyetlerde dikkate alınacak; ayrıca konuya ilişkin icrai kurumlara da gerekli bilgilendirmeler yapılarak, belirli aralıklarla takipleri sağlanacaktır.

***Bu bildiriye yer alan ifadeler katılımcılar tarafından dile getirilmiş olup TİHEK'in kurumsal görüşlerini yansıtmamaktadır.**

28.05.2024